اخبار کوتاه

وزیر ارتباطات مطرح کرد،
لزوم درج نشان «ساخت ایران» بر روی کالاهای حوزه فناوری

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در یکی از شبکه‌های اجتماعی نوشت: بر روی برخی محصولات حوزه فناوری که ۱۰۰ درصد تولید داخل هستند نشان «ساخت ایران» درج نمی‌شود، وقتی تولیدکننده ایرانی با اعتماد به نفس کالای با کیفیتی را تولید می‌کند با افتخار هم باید نشان ایرانی بر آن درج کند.

به گزارش پیام آشنا، «عیسی زارع‌پور» وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در پست اینستاگرامی خود نوشت: هفته قبل از چند واحد تولیدی مستقر در منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام دیدن کردم. وی افزود: در این واحدها محصولات با کیفیتی آماده و عرضه می‌شد، محصولاتی که در کشورهای دیگر هم بازار صادراتی داشتند. محصولاتی که نشان‌دهنده توان و خلاقیت جوانان این مرز بوم و مایه غرور و افتخار ملی هستند.

زارع‌پور ادامه داد: تکتک‌ای که ذهن مرا در این بازدیدها به خودش مشغول کرده بود، درج نشدن نام و برند این تولیدکنندگان به خط فارسی بر محصولات و بسته‌بندی آن‌ها بود.

وی تاکید کرد: حتی برخی از محصولات با وجود اینکه ۱۰۰ درصد تولید داخل بود، عبارت «Made in Iran» بر آن حک نشده بود. یکی از تولیدکنندگان می‌گفت: «اگر روی محصول ایرانی فارسی بنویسیم مردم اعتماد نمی‌کنند و نمی‌خرند. در حالی که همین محصولات به دیگر کشورها صادر می‌شود و از نظر کیفیت با نمونه‌های خارجی قابل رقابت است.»

سدهای کشور همچنان تشنه‌اند

آمار سدهای کشور هر روز عددی کمتری را نسبت به سال قبل نشان می‌دهند و عمق بی آبی بیشتر و بیشتر می‌شود، موضوعی که به گفته کارشناسان اگر راه حلی برای آن در نظر گرفته نشود، در آینده‌ای نه چندان دور دچار بحران های بزرگی خواهیم شد.

به گزارش پیام آشنا، آخرین آمار از وضعیت سدهای کشور، گویای این است که با سپری شدن ۱۰۸ روز از سال آبی، تا ۱۸ دی‌ماه (سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰) میزان کل حجم آب در مخازن سدهای کشور حدود ۱۹۳۸ میلیارد متر مکعب است که نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته ۲۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. میزان کل حجم ورودی به سدهای کشور از ابتدای مهرماه تا ۱۸ دی‌ماه سال جاری معادل ۶.۴۶ میلیارد متر مکعب است که کاهشی معادل ۳۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته را نشان می دهد. همچنین میزان پرشدگی سدهای مهمی چون زاینده‌رود، شمیل و نیان و سفید رود در شرایط فعلی به ترتیب حدود ۱۳ درصد، ۹۴ درصد و ۲۳ درصد بوده و در استان های خوزستان و تهران، میزان پرشدگی مخازن طی سال آبی جاری به ترتیب در حدود ۴۵ درصد و ۱۸ درصد است. بی شک این آمار برای فصلی کنونی مناسب نیست و آنطور که داریوش مختاری - کارشناس ارشد مدیریت منابع آبی به ایسنا گفته وضعیت منابع آبی ایران مطلوب نیست، تراکم شدید جمعیتی در یک پهنه مشخص جمعیتی همراه با بارگذاری های سنگین و متمرکز در یک پهنه از یک دشت یا یک جغرافیا مشکلاتی را ایجاد کرده است. در این بین تهران، مشهد، اصفهان و کرمان وضعیت پرخطری نسبت به بقیه دارند. راه رویارویی با این گلوگاه خودداری از تغییر کاربری فزاینده اراضی شهری، خودداری از توسعه بی رویه مسکن و واگذاری انشعاب‌های اضافی آب شهری است.

تجارت ایران و اوراسیا آزاد می‌شود

رئیس سازمان توسعه تجارت از آغاز تجارت آغاز میان ایران و اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا از سال آینده خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، علیرضا پیمان‌پاک در مراسم تقدیر از صادرکنندگان نمونه استان تهران بیان کرد: با توجه به برنامه ریزی‌های صورت گرفته از سال آینده تجارت ایران و اوراسیا به شکل آزاد انجام خواهد شد و پیش بینی ما این است که با اجرای آن صادرات کشور حدود ۱۰ میلیارد دلار افزایش پیدا کند. به گفته وی در حال حاضر صادرات ایران به اوراسیا حدودا ۵۰۰ میلیون دلار تخمین زده می‌شود.

آرد بدون سبوس در پخت نان استفاده نمی‌شود

رئیس اتحادیه نانوایی سنتی گفت: آرد بدون سبوس نداریم و در پخت هیچ نانی از آردی که سبوس ندارد استفاده نمی‌شود.

به گزارش پیام آشنا، بیژن نوروز مقدم در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: برای انواع نان آردهای مختلفی به کار می رود. آرد بربری ۱۸ درصد و آرد تافتون و لواش ۱۵ درصد و آرد سنگک نیز ۱۲ درصد سبوس گیری می شود.

وی درباره این ارقام یادآور شد: وقتی این ارقام را اعلام می کنیم یعنی الباقی سبوس و گندم تبدیل به آرد می شود و اینگونه نیست آرد سبوس نداشته باشد. ۱۲ درصد سبوس گیری یعنی ۸۸ درصد الباقی سبوس و گندم تبدیل به آرد می شود.

به گفته رئیس اتحادیه نانوایی سنتی، همه آردها سبوس دارند یکی بیشتر و یکی کمتر.

نوروز مقدم در باره برخی شائبه‌ها پیرامون پخت نان با آرد بدون سبوس تاکید کرد: این درصدبندی مصوبه‌ای است که چند سال ادامه دارد و پیشتر برای نان‌ها تغییر نوع آرد می دادند اما برای هر نوع نان این رقم ثابت است و کسی نمی تواند در این درصدها تغییرات ایجاد کند.

وی درباره پخت نان سنگک با آرد تافتون و دیگر نان‌ها نیز افزود: اتحادیه سنگک جدا از اتحادیه نانوایی سنتی است و خود اتحادیه باید پاسخگو باشد.

نوروز مقدم با بیان اینکه نانوایی‌ها نمی توانند آرد خود را تغییر دهند تصریح کرد: آرد ما در سامانه است و ما حق انتخاب غیر از چیزی که از طریق سامانه دریافت می کنیم نداریم.

جزئیات افزایش سقف پرداخت‌ها در سامانه‌های بانکی

بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به شبکه بانکی سقف مبلغ دستور پرداخت پایا را به ۱۰۰ میلیون و کف مبلغ دستور پرداخت ساتنا را به ۵۰ میلیون تومان افزایش داد.

به گزارش پیام آشنا، بانک مرکزی اعلام کرد: در راستای اجرای دقیق‌تر رسالت سامانه ساتنا در انتقال وجوه کلان و همچنین مدیریت حجم دستورپرداخت‌های سامانه یاد شده، از روز شنبه ۲۵ دی ماه ۱۴۰۰ تغییراتی به شرح زیر در سامانه‌های ساتنا و پایا اعمال خواهد شد:

• کف مبلغ دستورپرداخت‌های بین مشتری (CtC) ساتنا از ۱۵۰ میلیون ریال به ۵۰۰ میلیون ریال، افزایش خواهد یافت.

• سقف مبلغ دستورپرداخت‌های پایا از ۵۰۰ میلیون ریال به ۱ میلیارد ریال به ازای هر دستورپرداخت، افزایش خواهد یافت.

• درخصوص چرخه‌های تسویه پایا در روزهای عادی (غیرتعطیل رسمی)، چرخه جدیدی در ساعت ۱۷:۴۵ جهت تسویه دستورپرداخت‌های غیرشاپرکی افزوده خواهد شد.

ذکر این نکته ضروری است که دستورپرداخت‌های ساتنا و پایا با مبدأ و مقصد بانک مرکزی و همچنین دستورپرداخت‌های مربوط به تسویه وجوه پرداخت یارانِ، از شمول محدودیت‌های مبلغی ذکر شده مستثنی هستند. بدیهی است در صورت عدم رعایت کنترل‌های برشمرده، وجه التزام سامانه‌های ساتنا و پایا اعمال خواهد شد.

در پایان تأکید می شود، ضمن اطلاع‌رسانی مناسب به مشتریان محترم شبکه بانکی، تغییرات لازم در سامانه‌های آن بانک انجام شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد
آغاز ثبت نام مشروط مجردها در نهضت ملی مسکن از دیروز

معاون وزیر راه و شهرسازی از ثبت نام مردان مجرد بالای ۲۳ سال در طرح نهضت ملی مسکن از دیروز خبر داد و گفت امکان نام‌نویسی تمامی اقشار در ۶۶۰ شهر دیگر نیز فراهم شده است.

به گزارش پیام آشنا، محمود محمودزاده اظهار کرد: پیرو مصوبه شورای عالی مسکن و بررسی‌های حقوقی وزارت راه و شهرسازی درخصوص ورود افراد مجرد در طرح جهش تولید و تامین مسکن از ساعت ۱۲ ۲۰ دی ماه ۱۴۰۰ ثبت نام از مردان مجرد بالای ۲۳ سال در سامانه این طرح به نشانی saman mrud.ir آغاز می‌شود و به مدت یک ماه تا ۲۰ بهمن ادامه خواهد داشت.

وی افزود: این طرح صرفا شامل آقایان مجرد بالای ۲۳ سال می‌شود و حداقل سن مجاز برای خانم‌های خودسرپرست طبق قانون ۲۵ سال است.

معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین از بازگشایی ۶۶۰ شهر دیگر برای ثبت نام تمامی اقشار اعم از متاهل و مجرد در این مرحله خبر داد و گفت: بدین ترتیب از ۲۰ دی ماه در تمامی شهرهای کشور ثبت نام برای واحدها طرح نهضت ملی مسکن صورت می‌گیرد.

محمودزاده خاطرنشان کرد: در مرحله اول ثبت نام طرح نهضت ملی مسکن که از ۱۶ فروردین ماه آغاز شد در ۴۶۰ شهر بازگشایی صورت گرفت که در ادامه به ۷۲۰ شهر افزایش پیدا کرد. متقاضیان در این شهرها از زمان شروع فراخوان تا دو ماه فرصت نام‌نویسی داشتند که این مهلت برای ۴۶۰ شهر اولیه به پایان رسیده است.

وی تصریح کرد: در حال حاضر نیز با تامین زمین در ۶۶۰ شهر امکان ثبت نام در طرح جهش تولید و تامین مسکن (نهضت ملی مسکن) فراهم شده و بدین ترتیب در تمامی شهرهای کشور نام‌نویسی انجام می‌شود.

معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه هدف از ایجاد امکان برای ثبت نام مجردها در نهضت ملی مسکن، ترغیب به ازدواج آنها است گفت: کسانی که می‌خواهند ازدواج کنند اما مشکل تامین مسکن دارند، دولت این فضا را برایشان فراهم می‌کند تا خانه‌دار شوند.

محمودزاده با تاکید بر اینکه مردان مجرد در زمان تحویل واحدها باید متاهل شده باشند گفت: افرادی که نام نویسی می‌کنند اگر تا زمان تحویل واحد ازدواج نکرده باشند طبیعی است که نمی‌توانند از مزایا و خدمات دولتی این طرح استفاده کنند. بنابراین افراد واجد شرایط دیگری در اولویت دریافت واحد مذکور قرار می‌گیرند. اما اگر متقاضی برای آن واجد وجود نداشت، با قیمت روز به تبختام کنندی، اولیه واگذار می‌شود.

وی گفت: در زمان شروع نام‌نویسی افراد مجرد، شیوه‌نامه ثبت نام را با جزئیات کامل در سایت قرار می‌دهیم. در این شیوه‌نامه به طور دقیق، شرایط و موضوعات مختلف ثبت نام توضیح داده شده است.

حصاری خبر داد:
ارجاع پرونده ۳۸ واحد صنفی متخلف در البرز به تعزیرات حکومتی البرز

رئیس اتاق اصناف البرز اعلام کرد: پرونده ۳۸ واحد صنفی متخلف این استان در اجرای طرح پیشگیری از انتقال کرونا طی ماه جاری به تعزیرات حکومتی ارجاع شده است.

به گزارش پیام آشنا، بهروز حصاری گفت: در این مدت بیش از یک هزارو ۲۹۵ واحد صنفی در استان البرز مورد بازدید قرار گرفتند که ۴۳۹ واحد صنفی آنها اخطار شفاهی دریافت کردند.

وی اضافه کرد: دراین مدت ۱۰ اخطار کتبی به واحدهای صنفی متخلف داده شده است.

وی اضافه کرد: با توجه به افزایش شیوع ویروس اومیکرون در کشور، طرح نظارت بهداشتی بر واحدهای صنفی و برخورد قانونی به متخلفان در این استان به صورت ویژه تشدید شد.

رئیس اتاق اصناف البرز خاطرنشان کرد که تمام واحد های صنفی با توجه به افزایش آمار مبتلایان کرونا، بیش از پیش موظف به رعایت پروتکل های بهداشتی هستند.

وی تاکید کرد: رعایت پروتکل های بهداشتی باید در تمام واحدهای صنفی، پاساژها، مجتمع های تجاری، بازارها، فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای به صورت ویژه انجام شود.

حصاری خاطرنشان کرد: روزانه بازرسان معاونت بازرسی این اتاق به همراه اتحادیه های مختلف واحدهای صنفی را بازدید و تخلفات را بررسی می کنند.

وی گفت: نظارت های کامل از سوی مراجع ذیربط انجام می شود و در صورت رعایت نکردن پروتکل های بهداشتی تعیین شده از طرف دانشگاه علوم پزشکی، واحدهای صنفی متخلف برابر مقررات پلمب خواهند شد.

ربیعی خبر داد:
صدور بیش از ۹۰۰ فقره جواز تاسیس صنعتی در البرز

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز اعلام کرد: از ابتدای سال تا کنون ۹۱۸ فقره جواز تاسیس صنعتی توسط سازمان صمت در سطح استان البرز صادر شده است.

به گزارش پیام آشنا، رامین ربیعی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: جوازهای تاسیس صادره می‌توانند شرایط اشتغال بیش از ۴۲ هزار و ۹۶ نفر را با حجم سرمایه گذاری پیش بینی شده بالغ بر ۳ هزار و ۸۲۹ میلیارد تومان فراهم آورند.

وی افزود: استان البرز در صدور جواز تاسیس رتبه یازدهم کشوری و در حوزه سرمایه گذاری در جایگاه دهم قرار دارد.

همچنین رتبه کشوری ایجاد اشتغال جوازهای تاسیس صنعتی استان هم‌پنجم کشوری است. ربیعی همچنین از صدور ۶۳ مجوز طرح توسعه با امکان اشتغالزایی مستقیم برای ۲۰۹۱ نفر و سرمایه گذاری بالغ بر ۵۴۶ میلیارد تومان خبر داد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: در مجموع در سطح استان البرز؛ ۱۰۰۲ مورد طرح نیمه تمام صنعتی، با سرمایه گذاری بیش از ۳۴۶ هزار میلیارد ریال داریم که در صورت تکمیل، شرایط اشتغالزایی برای ۷۲ هزار نفر را به همراه خواهد داشت.

انهدام کالاهای سازمان اموال تملیکی ۲۸۰ درصد افزایش یافت

مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی گفت: میزان کالاهای منهدم شده در پنج ماهه اخیر نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۲۸۰ درصد افزایش داشته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، «سید عبدالمجید اجتهادی» گفت: این کالاها از طریق دستگاه‌های مربوطه از جمله دانشگاه‌های علوم پزشکی و سازمان استاندارد نیز قابل استفاده نبوده است و با رعایت مسایل زیست‌محیطی از چرخه مصرف خارج شد.

وی گفت: از زمان شروع به کار دولت سیزدهم با توجه به تاکیدات رییس جمهوری و قوه قضاییه اقدامات مطلوبی به ویژه در زمینه پرونده‌های سنواتی انجام شد و حجم وسیعی از کالاها طی فرایندهای مختلفی از جمله فروش، استرداد، انهدام و اعاده تعیین تکلیف شده و از انبارهای سازمان خارج شد.

وی درخصوص آخرین اطلاعات و وضعیت عرضه خودروهای دپو شده سازمان اموال تملیکی به بورس کالا، گفت: شیوه نامه مورد نیاز برای عرضه برخی کالاها در سازمان تنظیم شده که پس از تایید نهایی، اقدامات مورد نیاز در خصوص آن انجام می‌شود.

مدیرعامل سازمان اموال تملیکی با اشاره به تسریع در تعیین تکلیف کالاهایی که از حساسیت خاصی برخوردارند، تصریح کرد: سازمان اموال تملیکی در خصوص برخی پرونده‌ها مانند کالاهای اساسی و سریع‌الفساد با رعایت شرایط قانونی، آنها را در زنجیره مصرف قرار می‌دهد که در این زمینه می‌توان به موضوع ۵۳ هزار تن ذرت دامی احتکار شده در استان کرمانشاه اشاره کرد.

این مقام مسئول ادامه داد: با وجود این که تاکنون رای قطعی این پرونده صادر نشده اما به دلیل سریع‌الفساد بودن و همچنین نیاز بازار به آن با هماهنگی‌های انجام شده این کالا در اختیار ستاد پشتیبانی امور دام برای عرضه و فروش قرار گرفته است.

وی افزود: تاکنون نزدیک به ۲هزار تن ذرت از سیلوهای نگهدارنده تخلیه و به کارخانجات تولید نهاده‌های دامی منتقل شد. در همین راستا پیش‌بینی می‌شود تا تخلیه کامل ذرت‌ها حدود ۲ الی سه ماه زمان نیاز باشد.

اجتهادی با اشاره به اینکه سازمان اموال تملیکی همه توان خود را در راستای تداوم و افزایش میزان برگزاری مزایده و حراج‌ها به کار گرفته است، گفت: فروش کالاها از طریق مزایده و حراج موجب ایجاد فضایی شفاف و رقابتی و همچنین کشف قیمت واقعی کالا می‌شود. از این جهت که هم دستگاه‌های نظارتی می‌توانند نظارت کاملی داشته باشند و همچنین افراد متعددی امکان مشارکت خواهند داشت.

وی اضافه کرد: در مزایده الکترونیکی اخیر حدود یک هزار و ۵۰۰ پلاک کالا عرضه شد که از این میزان، تعداد ۷۷۶ پلاک دارای پیشنهاد بود و با افزایش ۹۰ درصدی نسبت به قیمت پایه کارشناسی به فروش رسید به همین منظور یکی از برنامه‌های اصلی سازمان، فراهم کردن بسترهای موردنیاز برای افزایش مزایده و حراج حضوری است تا با حذف دلالان و واسطه‌ها افراد بیشتری بتوانند در آن شرکت کنند و سود حاصل از این کار بین دولت و مصرف کننده تقسیم شود.

اجتهادی با اشاره به اینکه نخستین حراج الکترونیکی این سازمان در هفته اخیر به صورت آزمایشی با ثبت نام بیش از چهار هزار متقاضی برگزار شد تاکید کرد: در این حراج ۱۰ پارت کالا عرضه شد که ۱۰۰ درصد آن دارای پیشنهاد بود و با افزایش ۸۷ درصدی نسبت به قیمت پایه کارشناسی به فروش رسید. سازمان اموال تملیکی باید از این ظرفیت در جهت ارائه و فروش کالاها به مشتریان و مصرف‌کنندگان واقعی استفاده کند و حراج‌های الکترونیکی را با دریافت مجوزهای لازم بسط دهد.

مدیرعامل سازمان اموال تملیکی با اشاره به جزئیات تازه‌ترین حراج پیش‌روی این سازمان که به صورت حضوری برگزار می‌شود، خاطرنشان کرد: طبق آگهی‌های از قبل منتشر شده، سومین مرحله از حراج حضوری در سال جاری، شنبه هفته آینده (۲۵ دی ماه) در مرکز همایش‌های دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران واقع در خیابان کارگر شمالی، بالاتر از تقاطع جلال آل احمد، بین خیابان ۱۵ و ۱۶ برگزار خواهد شد.

وی افزود: در همین راستا متقاضیان شرکت در این حراج می‌توانند از روز دوشنبه (۲۰ دی ماه) تا روز پنجشنبه (۲۳ دی ماه) از ساعت ۸ صبح تا ۱۴ برای بازدید از کالاهای مطرح در حراج به انبارهای اموال تملیکی سراسر کشور مراجعه کنند.

فروش بلیت هواپیما در نرخ‌های پایین ممنوع!

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: این سازمان با رقابت‌های ناسالم در فضای فروش بلیت هواپیما برخورد می‌کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صداوسیما، کاپیتان محمد محمدی بخش با اشاره به اینکه در روزهای گذشته برخی چارتر کننده‌ها و فروشندگان بلیت، بدون در نظر گرفتن عوارض قانونی مترتب بر هر بلیت، اقدام به فروش بلیت با نرخ‌های پایین‌تر می‌کردند گفت: سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان متولی و ناظر هوانوردی بر این امور نظارت می‌کند و با هرگونه رقابت ناسالم در فروش بلیت که موجب ضرر و زیان مالی برای شرکت‌ها می‌شود، برخورد خواهد کرد.

معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: بر اساس نرخنامه مصوب شورای‌عالی هواپیمایی کشوری، همه شرکت‌های هواپیمایی مکلف هستند نرخ بلیت خود را تا مبلغ حداکثر درج شده در نرخنامه که روی سایت انجمن صنفی شرکت‌های هواپیمایی قرار دارد و از اول آذر ماه اجرایی شده بفروشند و هیچ شرکتی مجاز نیست بلیت را با قیمت بالاتر از مصوب به فروش برساند.

وی اضافه کرد: باید در فروش بلیت، مواردی، چون بیمه و عوارض قانونی لحاظ شود، اما اخیراً شاهد بودیم که برخی فروشندگان بلیت و عمدتاً چارتر کنندگان در برخی مسیرهای پر تردد اقدام به فروش بلیت با کمتر از هزینه‌های معمول می‌کردند که این امر، تخلف است و با متخلفان برخورد قانونی می‌شود.

کاپیتان محمدی بخش گفت: چنین اقدامی بدون شک موجب ضرر شرکت‌های هواپیمایی می‌شد و به همین دلیل سازمان هواپیمایی کشوری با این موارد برخورد می‌کند.

یادداشت

درباره تامین مالی زنجیره‌ای

آمارها نشان می‌دهد که نسبت مانده تسهیلات بانکی به تولید ناخالص داخلی، طی بیست سال اخیر، بیش از دوبرابر شده است. سهم بازار سرمایه به‌ویژه اوراق بدهی و همچنین تامین مالی خارجی در تامین مالی بنگاه‌های تولیدی بسیار اندک است و بخش عمده بار تامین مالی بنگاه‌ها بر منابع بانکی تحمیل می‌شود. در کنار آن، انواع تکالیف تحمیل‌شده بر نظام بانکی از قبیل تامین مالی طرح‌های ملی مسکن، الزام به خرید اوراق دولت، پرداخت انواع وام‌های حمایتی و تکالیفی نظیر آن، نظام بانکی را با چالش نانرازی منابع و مصارف و در نهایت انبساط ترازنامه بانک‌ها مواجه کرده است. از طرف دیگر، بنگاه‌های تولیدی اغلب با تنگنای مالی مواجه هستند و مساله تامین مالی به‌ویژه سرمایه در گردش همواره یکی از محدودیت‌ها و موانع جدی تولید تلقی می‌شود. «تنگنای مالی بنگاه‌ها» در کنار «انبساط ترازنامه بانک‌ها» معمایی است که پاسخ آن را در ناکارآیی روش‌ها و رویکردهای سنتی تامین مالی می‌توان یافت.

لازم است سیاست‌های اعتباری نظام بانکی به‌طور خاص در زمینه سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی ارتقا یابد. افزایش سهم تسهیلات سرمایه در گردش به بیش از دوسوم تسهیلات پرداختی بانک‌ها و کاهش سهم سایر تسهیلات، این ضرورت را آشکارتر می‌کند.

در وضعیت فعلی، تامین مالی سرمایه در گردش با چالش‌های عدیده‌ای مواجه است؛ از جمله دریافت تسهیلات به‌طور موازی توسط تمام حلقه‌های تولید، سهولت انحراف منابع مالی از چرخه تولید و ورود به بازار دارایی‌ها، عدم شفافیت کافی در فرآیند پرداخت تسهیلات و کنترل‌پذیر نبودن فرآیند گردش اعتبار در زنجیره‌ها، عدم تقارن اطلاعاتی بین ذی‌نفعان مختلف بازار، افزایش هزینه تمام‌شده محصول، فرآیند زمان‌بر دریافت تسهیلات بانکی سرمایه در گردش، دشوار بودن تامین وثیقه برای دسترسی بنگاه‌های کوچک و متوسط به تسهیلات سرمایه در گردش، پرهزینه بودن تامین مالی از بازارهای غیررسمی و در نهایت فقدان سازوکارهای مالی مناسب برای تهاتر مطالبات و بدهی‌های بنگاه‌ها. شواهدی که بیان شد، ضرورت تغییر رویکرد در نظام اعتباری کشور و ارتقای نظام تامین مالی سرمایه در گردش را آشکار می‌کند. در پاسخ به این ضرورت، توسعه روش‌های تامین مالی زنجیره‌ای در دستور کار قرار گرفته است.

در این زمینه با هدف افزایش کارآیی و شفافیت تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی، اصلاح و ارتقای سیاست‌های اعتباری، بهبود شاخص‌های سلامت بانکی و افزایش پایداری ترازنامه بانک‌ها و همچنین با هدف تسریع و تسهیل فرآیندهای تامین مالی بنگاه‌های تولیدی و کمک به رشد اقتصادی پایدار از طریق شیوه‌های غیرتورمی، توسعه و ترویج شیوه‌های تامین مالی زنجیره‌ای مورد حمایت بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار گرفته است.

تامین مالی زنجیره‌ای، مجموعه‌ای از شیوه‌ها و عملیات تامین مالی از قبیل تنزیل اسناد دریافتنی، خرید دین، عاملیت، عاملیت معکوس، پرداخت تسهیلات و اوراق بهادارسازی اسناد دریافتنی است که در چارچوب روش‌های زنجیره‌ای، منجر به بهبود مدیریت سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی می‌شود. در این روش، به جای شیوه سنتی دریافت تسهیلات مستقیم توسط بنگاه‌های اقتصادی، فرآیند تامین مالی بنگاه‌ها به‌صورت پیوسته و در طول زنجیره‌های تامین و مبتنی بر جریان واقعی کالا و بر اساس صورت‌حساب الکترونیکی صورت می‌گیرد.

در تامین مالی زنجیره‌ای امکان به‌کارگیری انواع شیوه‌های تعهدی و انتقال اعتبار بین حلقه‌های مختلف برای تامین مالی بنگاه‌ها وجود دارد که منجر به کاهش نیاز بنگاه‌ها به تسهیلات جدید خواهد شد.

تاکنون برخی مقدمات کار فراهم شده است؛ از جمله ابلاغ دستورالعمل ارائه خدمات تامین مالی زنجیره‌ای به بانک‌ها، ابلاغ شیوه‌نامه برات الکترونیکی در تامین مالی زنجیره‌ای، ایجاد زیرساخت صورت‌حساب الکترونیکی توسط وزارت صنعت، ایجاد سامانه برات الکترونیکی توسط وزارت اقتصاد، تهیه مدل کسبوکار توسط بانک‌های منتخب و توافق با بنگاه‌های اقتصادی، ایجاد پلت‌فرم‌های ارائه خدمات تامین مالی زنجیره‌ای توسط برخی بانک‌های عامل و همچنین امضای تفاهم‌نامه بین بانک‌ها و وزارت صنعت برای اجرای طرح.

با پیاده‌سازی تامین مالی زنجیره‌ای، شفافیت و کارآیی فرآیند تامین مالی افزایش یافته و هزینه تمام‌شده محصول کاهش می‌یابد و ضمن تسهیل و تسریع تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی و کمک به تولید، میزان انحراف منابع از تولید کاهش خواهد یافت.

لازم به تاکید است که نقش بانک مرکزی در توسعه تامین مالی زنجیره‌ای، صرفا نقش سیاستگذاری و تنظیم‌گری در چارچوب ماموریت‌های اصلی است و اجرای شیوه‌های مختلف تامین مالی زنجیره‌ای و ارائه خدمات اعتباری بر عهده بانک‌های عامل خواهد بود. طبیعتا سیاستگذاری صنعتی و توسعه زیرساخت‌های لجستیک و حمایت از شکل‌گیری زنجیره‌هایی یکپارچه صنعتی نیز در حوزه اختیارات و ماموریت‌های وزارتخانه‌های تخصصی خواهد بود.

در گام نخست، برخی زنجیره‌های صنعتی و چند بانک منتخب برای اجرای آزمایشی طرح انتخاب شده‌اند و به تدریج دامنه رشته فعالیت‌ها و بانک‌های عامل افزایش خواهد یافت. در نهایت لازم به ذکر است تامین مالی زنجیره‌ای محدود به زنجیره‌های صنعتی نیست و به‌طور همزمان توسعه تامین مالی زنجیره‌ای در بخش کشاورزی به ویژه با تاکید بر کشت قراردادی نیز در دستور کار قرار دارد. علاوه بر آن، با استفاده از روش‌هایی مانند تامین مالی شبکه پخش محصول یا با استفاده از توسعه کارت اعتباری متصل به زنجیره تامین، دامنه طرح به تدریج به بخش‌های مختلف اقتصاد گسترش خواهد یافت.

حمید آذرمند
Alborz.payam@gmail.com